

AI - Tương lai của báo chí

20:24 03/07/2023

Tác giả: Đang cập nhật

Gần đây, trí tuệ nhân tạo (AI) đóng vai trò ngày càng quan trọng trong việc định hình bối cảnh báo chí, từ thu thập tin tức đến sáng tạo nội dung và tương tác khán giả.

Báo chí hiện đại sàng lọc và làm chủ AI. (Nguồn: Vneconomy)

Nội dung do AI tạo để cập mọi lĩnh vực báo chí truyền thông, từ các bài báo và bài đăng trên mạng xã hội, tổng hợp tin tức, chuyển văn bản thành giọng nói, tạo và nhận dạng hình ảnh và thậm chí kể cả sáng tạo ra video... Với khả năng tạo ra lượng lớn nội dung trong thời gian kỷ lục, những gì mà AI tạo ra trở thành nhân tố thay đổi cuộc chơi đối với nhiều cơ quan báo chí. Nhưng xu hướng này có ý nghĩa gì đối với tương lai của báo chí?

Dù AI đang tạo ra cuộc cách mạng bằng cách cho phép đưa tin nhanh, chính xác hơn, nội dung được cá nhân hóa hơn, nó cũng đặt ra một số câu hỏi về đạo đức và pháp lý, trách nhiệm giải trình và sở hữu trí tuệ. Khi AI tiếp tục phát triển, điều quan trọng đối với các nhà báo và nhà quản lý là hiểu được tiềm năng của nó với tư cách vừa là công cụ, vừa là mối đe dọa tiềm ẩn.

Tạo đột phá

Hiệu quả về chi phí và thời gian trong sản xuất nội dung trong khi vẫn duy trì chất lượng là một lợi

thế lớn cho báo chí mà AI mang lại. AI có thể sản xuất nội dung với tốc độ nhanh hơn nhiều so với con người, giải phóng thời gian và tài nguyên so với việc tạo nội dung thủ công. Nó cũng có thể tạo nội dung suốt ngày đêm mà không cần nghỉ giải lao, hay nghỉ ngơi, giúp tăng tốc thời gian quay vòng nội dung. Hơn nữa, AI cũng giúp các cơ quan báo chí giảm nhu cầu về biên tập viên và phóng viên, cho phép họ đầu tư nhiều hơn vào các lĩnh vực khác.

Thời báo New York, Associated Press, Reuters hay Washington Post đã sử dụng AI để sáng tạo nội dung. Hãng thông tấn Press Association (Anh) hiện có thể sản xuất 30.000 bản tin mỗi tháng bằng cách sử dụng AI, dưới mọi hình thức, văn bản, hình ảnh, video....

Tính chính xác của thông tin là lợi thế chính của nội dung do AI tạo ra. Với việc sử dụng các thuật toán, máy móc được thiết kế để tuân theo một bộ quy tắc đảm bảo đầu ra nhất quán và chính xác. Máy móc có thể xử lý một lượng lớn dữ liệu hiệu quả hơn con người và chúng không cảm thấy mệt mỏi hoặc mắc lỗi do căng thẳng. Điều này bảo đảm rằng đầu ra là khách quan và không bị ảnh hưởng bởi cảm xúc hoặc thành kiến của con người.

Độ chính xác của nội dung do AI tạo ra phụ thuộc vào chất lượng của dữ liệu được sử dụng để đào tạo AI và các thuật toán được sử dụng trong quá trình đào tạo. Các thuật toán AI có thể xử lý lượng thông tin khổng lồ một cách nhanh chóng, điều này có thể nâng cao độ chính xác của nội dung dựa trên dữ liệu và phân tích thống kê, vượt trội so với hiệu suất bởi con người.

Theo nghiên cứu của Ủy ban báo chí Catalan “Thuật toán trong tòa soạn: Thách thức và khuyến nghị cho trí tuệ nhân tạo với các giá trị đạo đức nghề báo” cho thấy các cơ quan báo chí ứng dụng AI trong hầu hết các khâu sản xuất nội dung. Trong đó, tỷ lệ sử dụng AI vào các công việc cụ thể như xác định và đề xuất nội dung lên tới hơn 76% trong khi hỗ trợ phân nhóm và phân tích hành vi bạn đọc tới 60%...

Trí tuệ nhân tạo có khả năng thay đổi cách thức phân phối và phát hành tin tức, mang lại trải nghiệm cá nhân hóa phù hợp với từng độc giả. Bằng cách phân tích sở thích, thói quen của người dùng, hành vi duyệt web và tương tác trên mạng xã hội, các thuật toán AI có thể đề xuất các tin bài, và chủ đề quan tâm có liên quan. Điều này tăng cường sự tham gia của khán giả và cho phép các nhà báo tạo ra nội dung phù hợp với những độc giả cụ thể, tăng lượng độc giả và thúc đẩy mối liên hệ, kết nối chặt chẽ hơn giữa các nhà báo và bạn đọc của họ.

Những thách thức do AI tạo ra

Một trong những thách thức lớn nhất của nội dung do AI tạo ra là thiếu tính sáng tạo và kém nhạy bén. Các mô hình AI được đào tạo dựa trên dữ liệu và mẫu hiện có, điều này hạn chế khả năng tạo nội dung thực sự nguyên bản của chúng. Chúng rất xuất sắc trong việc nhận ra và sao chép các mô hình và cấu trúc trong cơ sở dữ liệu hiện có của nó, nhưng lại gặp khó khăn trong việc tạo ra những ý tưởng sáng tạo và mới lạ.

Ngoài ra, AI thiếu sự nhạy cảm và tinh tế của một nhà báo, đó là khả năng hiểu và phản ứng với cảm xúc và hành vi của con người. Điều này có nghĩa là nội dung do AI tạo ra có thể không nắm bắt được các sắc thái của một tình huống cụ thể hoặc hiểu bối cảnh văn hóa của một phần nội dung, dẫn đến đầu ra có khả năng không nhạy cảm hoặc không phù hợp, thậm chí, đôi khi còn bị đánh lừa trong một số trường hợp.

Do đó, nhiều người cho rằng mặc dù nội dung do AI tạo ra có thể hữu ích cho một số nhiệm vụ nhất định, nhưng nó không nên thay thế khả năng sáng tạo và trực giác của con người trong các ngành như báo chí. Các nhà báo con người có thể rút ra những quan điểm và kinh nghiệm độc đáo của họ để tạo ra nội dung vừa chính xác vừa hấp dẫn, đồng thời thích ứng với nhu cầu và mong đợi đang thay đổi của khán giả.

Vì vậy, mặc dù AI hiện là một công cụ cực kỳ đặc lực, vượt trội nhà báo ở một số điểm, nhưng không phải vì thế mà loại bỏ hoàn toàn vai trò của nhà báo trong quá trình sản xuất và phát hành báo chí, nó nên được sử dụng cùng với chuyên môn của con người để tạo ra nội dung thực sự hấp dẫn, phù hợp và đáp ứng nhu cầu với độc giả.

Nội dung do AI tạo có thể bị sai lệch hoặc không chính xác nếu các thuật toán không được thiết kế phù hợp. Ví dụ: nếu tập dữ liệu huấn luyện bị sai lệch hoặc nếu thuật toán được lập trình để ưu tiên các yếu tố nhất định, điều này có thể dẫn đến nội dung không chính xác hoặc gây hiểu nhầm. Khả năng sai lệch và phân biệt đối xử theo thuật toán là một mối quan tâm đáng kể. Các nhà báo và nhà phát triển phải làm việc cùng nhau để bảo đảm rằng các hệ thống AI minh bạch, có trách nhiệm giải trình và được xây dựng trên các bộ dữ liệu đa dạng và mang tính đại diện.

Có những cân nhắc về đạo đức và pháp lý khi sản xuất nội dung do AI tạo ra, vì nó khác với báo chí truyền thống dựa trên phán đoán của con người. Các mô hình AI dựa vào các tập dữ liệu lớn để đào tạo, đồng thời việc thu thập và sử dụng dữ liệu cần có đạo đức là rất quan trọng. Các vấn đề liên quan đến quyền riêng tư, sự đồng ý và quyền sở hữu dữ liệu có thể phát sinh khi thông tin cá nhân hoặc thông tin nhạy cảm được sử dụng mà không có sự đồng ý hoặc chưa có biện pháp bảo vệ

thích hợp. Bảo vệ quyền riêng tư của người dùng và bảo đảm thực hành dữ liệu có đạo đức là những cân nhắc cần thiết trong nội dung do AI tạo ra.

Thậm chí, trong một vài trường hợp, AI có thể bị thao túng phục vụ cho mục đích xấu, ví dụ như Deepfakes - phương tiện tổng hợp giúp thay đổi hoặc ngụy tạo nội dung đầy thuyết phục, chẳng hạn như video hoặc bản ghi âm. Deepfakes có thể được sử dụng để lan truyền thông tin sai lệch, thao túng dư luận hoặc gây tổn hại đến danh tiếng của các cá nhân. Cần phải có những đánh giá, kiểm soát về đạo đức, bao gồm chống lại việc lạm dụng công nghệ AI và phát triển các cơ chế xác minh và phát hiện những vụ việc có mục đích xấu để ngăn chặn kịp thời.

Đồng minh có giá trị và trách nhiệm

Trí tuệ nhân tạo nổi lên như một công cụ mạnh mẽ trong ngành báo chí, biến đổi nhiều khía cạnh khác nhau của lĩnh vực này, từ thu thập tin tức đến sáng tạo nội dung và thu hút, tương tác với khán giả. Mặc dù nó mang đến những cơ hội chưa từng có về hiệu quả, độ chính xác và cá nhân hóa, nhưng cũng đi kèm với những thách thức về đạo đức, đòi hỏi phải xem xét cẩn thận.

Vấn đề là, các nhà quản lý, cũng như các nhà công nghệ và sáng tạo nội dung cần phải hợp tác với nhau để thúc đẩy tận dụng những cơ hội do AI mang lại, và giải quyết có trách nhiệm những thách thức đặt ra bởi AI, bảo đảm rằng AI đóng vai trò là đồng minh có giá trị đối với các nhà báo trong khi vẫn duy trì các nguyên tắc cốt lõi của báo chí - sự thật, chính xác và cung cấp thông tin một cách có đạo đức và đáng tin cậy nhất, và trên tất cả là phục vụ công chúng một cách có trách nhiệm nhất.

Theo Báo Quốc tế

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/ai-tuong-lai-cua-bao-chi>